

Ниједан председник Сједињених Држава није успео да постигне трајни мир на Блиском истоку, иако су неки били успешнији од других. Док се Израелци и Палестинци спремају да обнове директне разговоре, погледајмо шта су постигли претходни председници и да ли је Барак Обама у бољој ситуацији да постигне мир од својих претходника.

Бројни лидери, бројни покушаји... али на Блиском истоку још нема трајног мира.

Специјални изасланик председика Барака Обаме за Блиски исток, Џорџ Мичел, каже да то не би требало да обесхрабри Сједињене Државе.

„Мир је у тој мери важан, тако да једноставно – заиста не претерујем – толико је драгоцен, да ово мора да се настави без обзира на претходне неуспехе.“

Председник Обама је у говору у Каиру, шест месеци пошто је постао председник, обећао да ће инсистирати на дводржавном решењу.

„То је у израелском интересу, палестинском интересу, америчком интересу и интересу света. Због тога лично намеравам да се залажем за договор, уз све стрпљење и посвећеност коју такав задатак захтева“, поручио је тада Обама

Аналитичари: Мир на Блиском истоку није тема која доноси гласове на америчким председничким изборима

Професор на Универзитету „Нотр Дам“, Мајкл Деш, попут многих стручњака за Блиски исток, каже да не верује да ће директни разговори који почињу ових дана бити успешни. Деш објашњава да препреке обухватају палестинску екстремистичку организацију Хамас, која влада Појасом Газе и – како се изразио – устезање израелског премијера Бењамина Нетанјахуа да прихвати идеју дводржавног решења.

„Оптимиста би могао да каже да је председник Обама посвећен овој теми, да је одржао историјски говор у Каиру обративши се арапском и исламском свету и да почиње целу ствар релативно рано у свом првом председничком мандату. Ипак, мислим да су структуралне сметње за успех мировних преговора напосто огромне“, оцењује Деш.

Џорџ Мичел каже да је уверен да ће председник успети, иако сам председник признаје да је резултат неизвесан и да је циљ споразум о главним питањима за годину дана. Мичел каже да се без обзира на исход "то неће догодити, јер ће на послетку да истекне време. У томе је велика разлика.“

Роберт Денин, из Савета за односе са иностранством, истиче да је Обама прешао готово половину свог првог мандата. Он сматра да је то предност.

„Председник Обама и даље одређује потезе. Претходни председници су се налазили пред зидом. Налазили су се на крају својих мандата и стране су то знале.“

Денин каже да не верује да израелски и палестински лидери желе да наљуте америчког председника или да праве проблеме председнику који би могао да буде на положају још две до шест година.

Наравно, други мандат није гарантован.

„Не мислим да је то гробље за америчке председнике, али постизање израелско-палестинског мира, арапско-израелског мира, није домаћа ствар која доноси гласове“, примећује стручњак из Савета за односе са иностранством.

Председник Џими Картер је 1978. довео египатског председника Анвара Садата и израелског премијера Менахема Бегина да склопе споразум у Кемп Дејвиду. Председник Џорџ Херберт Буш је учествовао 1991. на мадридској мировној конференцији, на којој су били и израелски и кључни арапски лидери. Ниједан од тих председника није поново

изабран.

Ратови у Ираку и Авганистану, економија, избори и друге теме, одвлаче пажњу од блискоисточног мира.

Ијан Лустик, професор на Универзитету државе Пенсилваније, каже да то отежава склапање палестинско-израелског мировног споразума.

„Тешко је замислити да ће председник Обама чак и у најповољнијим околностима успети да реши тај проблем, или да ће бити у стању да се посвети томе и само томе у дужем периоду идуће године, што би било готово неопходно“, закључује Лустик.

(VOA)